

NATIONAL MUSEUM OF NATURAL HISTORY
Bulgarian Academy of Sciences 1, Blvd. Tsar Osvoboditel, 1000 Sofia, Bulgaria
Phone: ++359 877 089 048; e-mail: boev@nmnhs.com; zlatozarboev@gmail.com; zlatozarboev@yahoo.com

Вх.№ 709/НО-05-06/04.09.2023 г.

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за академична длъжност „доцент“ по специалност „Екология и опазване на екосистемите“, професионално направление 4.3. „Биологически науки“, към секция „Биомониторинг и екологичен риск“ към отдел „Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология“ на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания на БАН, обявен в ДВ, бр. 38 от 28.04.2023 г.

от д-р проф. Златозар Боев, д. б. н., зав. отд. „Гръбначни животни“ в Националния природонаучен музей при БАН

По конкурса в законно обявения срок редовни документи е подал само един кандидат – д-р Йордан Спасов Кошев от Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания на БАН.

1. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси

В настоящия конкурс кандидатът извън дисертационния труд за придобиване на ОНС „доктор“ представя 30 научни труда - всичките научни публикации в печатни специализирани научни издания. Всички публикации, предмет на настоящата рецензия са по тематичното направление, а именно – биология, разпространение и екология на (дребни) бозайници. Само 2 от публикаците са самостоятелни, а всички останали са съавторски с колектив от 3-8 съавтори. Повечето трудове (21) са публикувани на английски език в реферирани научни специализирани издания. Девет труда, публикувани на български език представляват видови очерци в колективната монография: Тричкова Т., В. Владимиров, Р. Томов, М. Тодоров (ред.): Атлас на инвазивните чужди видове от значение за Европейския съюз, ИБЕИ-БАН, ESENIAS, София, 158-161. ISBN: 978-954-9746-43-3.

Кандидатът има дълъг стаж в институтите на БАН. Над 23 години е бил в научния състав на бившия Институт по зоология и настоящия Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания и през целия период е провеждал изследвания върху (дребни) бозайници.

Изследванията са проведени на съвременно научно равнище и резултатите се приемат широко от световната научна общност в областта. Намерени са общо 100 цитирания на негови публикации.

Основните си приноси д-р Й. Кошев групира в 3 области на териологията: (1) дребни бозайници (Micromammalia) и по-конкретно гризачи (Rodentia); (2) дребни хищни бозайници и по-конкретно поровите (Mustelidae) и (3) и инвазивни чужди видове бозайници в България. Смятам, че са коректно формулирани.

2. Най-значими научно-приложни постижения

Кандидатът е отделил особено внимание на изследването на адаптацията на европейския лалугер (*Spermophilus citellus*) при разселването на вида в нови територии с цел на неговото опазване. Получените резултати са с важно консервационно значение. С такъв характер са и резултатите от изследването на преноса на хелминти и междувидовите отношения на лалугера, както и на аберации в окраската на някои видове насекомоядни бозайници и мишевидни гризачи, на инвазивни видове бозайници в природата на България, проучванията върху смъртността от автомобилния трафик и др.

3. Демонстрирани умения и заложби за ръководене на научни изследвания

С личните си качества на изследовател д-р Й. Кошев е приет за равностоен член в редица международни научни колективи. Научните си резултати, освен в България, е докладвал на научни форуми в Ирландия, Италия, Румъния, Унгария, Чехия, Сърбия и Финландия. Косвено доказателство за признаването му като учен е и немалкият брой цитирания (без скрити самоцитирания; 100 намерени) в държави от Европа, Азия, Африка и Северна Америка. В повечето случаи резултатите от работата са били докладвани на научни форуми (40 на брой) или публикувани в научни публикации в специализирани издания.

4. Профил на научно-изследователската работа

Профилът на кандидата (актуални проблеми в териологията) е съвсем ясно очертан от тематиката на научните трудове, научните проекти, профила на списанията, в които е бил канен за рецензент и научно-популярната му дейност. Всички те изцяло попадат в областта на професионално направление 4.3. „Биологически науки” и специалност „Екология и опазване на екосистемите”.

5. Роля на кандидата за обучението на млади научни кадри

Д-р Й. Кошев е бил научен съръководител на успешно защитил (2021 г.) докторант от ИБЕИ-БАН.

6. Някои бележки

(Не са подредени по значимост)

1. Неуместна употреба на непреведени термини – „скорошен ботълнек“;
2. Правописни грешки – „някой хищници“, „някой популации“, „SREBIA“;
3. Неправилна формулировка на изводи „Популацията ... е център на видообразуване“.
4. Това, че „Кандидатът е първи автор ...“ не е научен принос и няма място в раздела за приносите.

7. Заключение

Въз основа на изтъкнатите научни, научно-приложни и преподавателски приноси, смятам, че д-р Йордан Спасов Кошев напълно отговаря на определените критерии за получаване на академичната длъжност „доцент” по специалност „Екология и опазване на екосистемите”,

професионално направление 4.3. „Биологически науки”, към секция „Биомониторинг и екологичен риск” към отдел „Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология” на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания на БАН. Представените материали по конкурса покриват (според възприетите критерии на ИБЕР-БАН) всички изисквани наукометрични показатели. Наукометричните му показатели почти двойно надвишават критериите според „Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН“ за претендираната академична длъжност (741 т. при минимален праг от 430 т., т. е. превишение с над 72 %).

Затова съвсем убедено предлагам и на почитаемия Научния съвет на ИБЕИ-БАН да гласува с "да" за получаването на тази академична длъжност от кандидата.

София, 11.07.2023 год.

РЕЦЕНЗЕНТ:

(Златозар Боев)